

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40

E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____ на № _____ від _____ 20__ р.

**Виконавчий комітет
Маріупольської міської ради
Донецької області**
пр. Миру, 70, м. Маріуполь,
Донецька область, 87555

*Стосовно пропозицій щодо удосконалення
проекту регуляторного акта*

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проект рішення Маріупольської міської ради Донецької області «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку, розміру орендної плати за землю на території Маріупольської міської ради на 2021 рік» (далі – проект рішення), а також документи, що надані до нього листом виконавчого комітету Маріупольської міської ради від 25.03.2020 № 26.6.6-17745-09.

За результатами проведеного аналізу проекту рішення, експертного висновку постійної комісії з питань розвитку підприємництва, захисту інтересів вітчизняного виробника, робочих місць та інвестицій, а також аналізу регуляторного впливу (далі – АРВ) на відповідність вимогам статті 4 Закону, повідомляємо.

Щодо проекту рішення

Податковий кодекс України (далі – Кодекс) регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки тощо.

Відповідно до підпункту 12.3.2. пункту 12.3 статті 12 Кодексу при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та зборів обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші обов'язкові елементи, визначені статтею 7 Кодексу, з дотриманням критеріїв, встановлених розділом XII Кодексу для відповідного місцевого податку чи збору.

Водночас проект рішення не узгоджується з вимогами Кодексу, зокрема в такому.

Державна регуляторна служба України
ВІХ №2433/0/20-20 від 24.04.2020

Ростова Олена Іванівна

1. Підпунктом 1.1 пункту 1 проекту рішення передбачається установити на території Маріупольської міської ради ставки земельного податку згідно з додатком 1.

Пропонуємо визначити у підпункті 1.1 пункту 1 проекту рішення усі обов'язкові елементи податку або зробити посилання на конкретні положення Кодексу (абзаци, пункти, частини, статті та розділи), якими вони встановлені.

2. Підпунктом 1.2 пункту 1 проекту рішення установити на території Маріупольської міської ради пільги для фізичних та юридичних осіб, надані відповідно до статей 281 та 282 Кодексу, за переліком згідно з додатком 2.

Відповідно до пункту 284.1 статті 284 Кодексу органи місцевого самоврядування встановлюють ставки плати за землю та пільги щодо земельного податку, що сплачується на відповідній території.

Статтями 281 та 282 Кодексу визначений перелік фізичних та юридичних осіб, для яких встановлюються пільги щодо сплати земельного податку, а статтею 283 Кодексу визначені земельні ділянки, які не підлягають оподаткуванню земельним податком.

Додатком 2 до проекту рішення визначається перелік пільг для фізичних та юридичних осіб із сплати земельного податку, в якому пропонується звільнити від сплати земельного податку в розмірі 100% визначені групи платників.

Отже, пропонуємо перелік пільг для фізичних та юридичних осіб із сплати земельного податку у додатку 2 до проекту рішення привести у відповідність до вимог статей 281 та 282 Кодексу.

3. Підпунктом 1.3 пункту 1 проекту рішення передбачається установити розмір орендної плати за землю у місті Маріуполі згідно з додатком 3, а пунктом 2 проекту рішення пропонується установити розмір орендної плати за землю у разі тимчасового зайняття земельної ділянки без належного оформлення.

Згідно із вимогами пункту 288.1 статті 288 Кодексу підставою для нарахування орендної плати за земельну ділянку є договір оренди такої земельної ділянки. Відповідно до вимог пункту 288.4 статті 288 Кодексу розмір та умови внесення орендної плати встановлюються у договорі оренди між орендодавцем (власником) і орендарем.

Таким чином, законодавством України визначено процедуру встановлення, формування та розрахунку розмірів орендної плати за землю, а додаткового регулювання цього питання з боку органів місцевого самоврядування не передбачено.

Пропонуємо підпункт 1.3 пункту 1 проекту рішення та пункт 2 проекту рішення виключити.

Враховуючи вищевказане, проект рішення не узгоджуються з вимогами статті 4 Закону, зокрема, з принципом адекватності – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив.

Щодо аналізу регуляторного впливу до проекту рішення

Наданий розробником аналіз регуляторного впливу до проекту рішення (далі – АВР) не у повній мірі відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від

11.03.2004 № 308 (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151) (далі – Методика).

У розділі 1 «Визначення проблеми» АРВ розробник не визначив причини виникнення проблеми, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, не оцінив важливість зазначеної проблеми, зокрема, не навів дані у кількісному (грошовому) вимірі, що доводять факт існування проблеми, її масштаб та важливість, не охарактеризував та не оцінив сфери, на які проблема справляє найбільший негативний вплив.

У розділі 2 «Цілі державного регулювання» АРВ до проекту рішення визначені розробником цілі регулювань є абстрактними, не мають якісного, кількісного, та часового виміру та не вказують які проблеми мають вирішити.

При визначенні альтернативних способів досягнення цілей, розробник проекту рішення обмежився лише текстовим описом вигод і витрат держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них.

Розробником не наведено жодних розрахунків витрат суб'єктів господарювання, яких вони зазнають як внаслідок впровадження проекту рішення, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджували б економічну доцільність обраного способу.

Зазначене не дозволить в подальшому об'єктивно оцінити, наскільки обраний спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

Таким чином, у зв'язку з неналежним опрацюванням попередніх розділів АРВ, розробником не доведений вибір оптимального альтернативного способу, як передбачено вимогами розділу 4 «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» додатка І до Методики.

У розділі 5 АРВ «Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми» розробником не описаний механізм дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації його вимог. При цьому розробником не враховано, що механізм реалізації регуляторного акта має бути безпосередньо пов'язаний із цілями та очікуваними результатами регуляторного акта, тобто яким чином будуть діяти норми проекту та якою прогнозується ситуація після набрання регуляторним актом чинності.

Також, звертаємо увагу, що в АРВ відсутні розрахунки витрат, які понесуть суб'єкти господарювання в результаті прийняття проекту рішення, зокрема не проведена оцінка «прямих» витрат. У розробленому Тесті малого підприємництва (далі – М-тест) АРВ враховано лише вартість адміністративних процедур для суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування.

Наголошуємо, що усі розміри ставок, які регулюються цим проектом рішення необхідно обґрунтувати в АРВ з відображенням витрат суб'єктів господарювання, на яких справляє вплив зазначене регулювання, зокрема в М-тесті.

Беручи до уваги те, що розробка проекту рішення спрямована, зокрема на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, відсутність необхідних розрахунків витрат суб'єктів господарювання не дозволяє зробити висновок щодо

забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави та наскільки його застосування буде ефективним для вирішення проблеми.

Таким чином, у зв'язку з відсутністю усіх необхідних числових даних та розрахунків витрат, які понесуть суб'єкти господарювання в результаті прийняття проекту регуляторного акта, розробником не обґрунтовано, що запропоновані розміри ставок, які пропонується затвердити проектом рішення, є найбільш оптимальними для досягнення встановлених цілей, і, як наслідок, у розділі 4 АРВ не доведений вибір оптимального альтернативного способу, всебічно не проаналізовані причини відмови від застосування одного та надання переваги іншому способу.

Крім цього, у розділі 7 АРВ визначений розробником строк дії регуляторного акта не враховує вимоги статті 12 Кодексу, якою задекларовано, що місцеві податки та збори встановлюються лише на один бюджетний рік.

Виходячи з вищезазначеного, пропонуємо у проекті рішення та в АРВ, зокрема у розділі 7 АРВ «Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта» передбачити, що строк дії регуляторного акта становить один бюджетний рік.

У розділі 8 АРВ не у повній мірі наведені показники результативності дії регуляторного акта. Згідно із пунктом 10 Методики прогнозу значення показників результативності регуляторного акта встановлюються протягом різних періодів після набрання чинності актом, обов'язковими з яких повинні бути: розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта; кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта; розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта; рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта.

Отже, пропонуємо у таблиці розділу 8 АРВ проекту рішення визначити прогнозу показники на I, II, III та IV квартал 2021 року.

Разом з тим враховуючи, що термін дії рішення становить один рік, відповідно до статті 10 Закону повторне відстеження результативності здійснюється за три місяці до дня закінчення визначеного строку, якщо інше не встановлено рішенням регуляторного органу, який прийняв цей акт, але не пізніше дня закінчення визначеного строку, а відповідно, періодичне відстеження не проводиться взагалі.

Також, враховуючи строк дії регуляторного акта та вимоги статті 12 Кодексу, якою задекларовано, що місцеві податки та збори встановлюються лише на один бюджетний рік, зазначаємо, що витрати суб'єктів малого підприємництва повинні розраховуватися лише на перший рік дії регулювання без врахування витрат за наступні 5 років, а розрахунок бюджетних витрат на адміністрування регулювання не здійснюється.

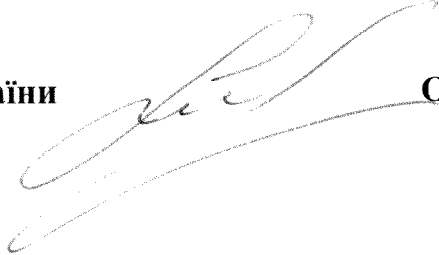
У зв'язку з відсутністю в АРВ до проекту рішення усієї необхідної інформації, числових даних та розрахунків, розробником не доведена відповідність проектів рішення принципам державної регуляторної політики, зокрема таким як, доцільність – обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми; збалансованість – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави; ефективність – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта

максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Підсумовуючи викладене вище, пропонуємо привести проект рішення Маріупольської міської ради Донецької області «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку, розміру орендної плати за землю на території Маріупольської міської ради на 2021 рік» у відповідність до вимог чинного законодавства України, з урахуванням зазначених вище зауважень та пропозицій, а аналіз регуляторного впливу – до вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151).

Про результати розгляду цього листа пропонуємо проінформувати Державної регуляторної служби.

**Т. в. о. Голови Державної
регуляторної служби України**

 Олег МІРОШНІЧЕНКО

Олена Ростова 066 430 98 28

